

BULLETIN

HAVARIKOMMISJONEN FOR CIVIL LUFTFART (HSL)

Postboks 165 1330 OSLO LUFTHAVN

Telefon: 02/12 23 19 - 02/59 36 55

Telefax: 02/12 53 33

BUL 03/90

Avgitt: 6. juli 1990

Dato og tidspunkt: 21. juli 1989 kl 11.11 (lokal tid)
Type flyging: Militær treningsflyging/erhvervsmessig flyging
Flytype: SAAB Safari/EMBRAER Brasilia
Hendelsessted: Værnes lufthavn
Værforhold: VFR-forhold

Bulletinen er basert på impliserte parters rapporter samt egne undersøkelser.

HENDESESFORLØP

Et militært skolefly skulle gjøre en øvelse i akrobatisk flyging. Fartøysjefen meldte inn pr telefon en forkortet reiseplan. Før han begynte øvelsen kalte han opp Værnes kontrolltårn og ba om tillatelse for å begynne øvelsen. Kontrolltårnet oppfattet dette og informerte om at det ikke var trafikk i landingsrunden nord av plassen. Fartøysjefen oppfattet dette som en tillatelse til å begynne, men ba allikevel om en bekreftelse. Kontrolltårnet svarte noen sekunder senere "Lima Oscar Foxtrot, Roger". Dette var imidlertid svar på melding til et fly som opererte på en annen av kontrolltårnets frekvenser. Kommisjonen mener at meldingen fra flyet på den andre frekvensen overlappet sendingen fra det militære flyet, slik at tårnets "roger" feilaktig ble oppfattet som den ønskede bekreftelse. Et par minutter etter tok et sivilt passasjerfly av - fartøysjefen på dette flyet ble etter avgang plutselig oppmerksom på den akrobatiske flygingen. Han bedømte den oppståtte situasjon slik at han gjorde en unnamanøver. Hverken flygeleder i kontrolltårnet eller den militære fartøysjef oppfattet situasjonen som en kollisjonsfare.

HAVARIKOMMISJONENS KOMMENTARER/TILRÅDNINGER

Etter kommisjonens mening kunne hendelsen sannsynligvis vært unngått dersom skoleflyet og kontrolltårnet hadde brukt korrekt fraseologi, og passasjerflyet hadde vært informert om den akrobatiske flygingen.

Kommisjonen vil dessuten påpeke at uttrykket "ROGER" aldri må oppfattes som en klarering/tillatelse.